

Asia: VN/4165/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomionne rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettavasta laista.

ATL pitää tavoitetta rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä hyvänä. Järjestelmä sisältää suunnittelijoiden näkökulmasta useita mahdollisia parannuksia. Yhteinen järjestelmä karsii turhia kuntien välisiä eroja kaava- ja lupajärjestelmissä ja helpottaa hyvien käytäntöjen leviämistä kunnissa.

Järjestelmällä on myös mahdollista helpottaa kuntien ahdinkoa rakennusvalvontansa järjestämisessä. Joillakin suurillakin kaupungeilla on suuria vaikeuksia saada toteutettua luvitusta säädetyssä ajassa. Myös kaavoittamisen osalta järjestelmä voi tuoda parannusta nykyiseen.

Yleiset huomionne maankäyttö- ja rakennuslakiin esitetyistä muutoksista.

-

Yleiset huomionne koko esitysluonnoksesta.

Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL kiittää mahdollisuudesta lausua luonnosta hallituksen esitykseksi laiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta. Samalla ATL haluaa kuitenkin todeta, että lausuntokierroksen ajoittuminen kesälomakaudelle on lainsäädäntötyön avoimuuden kannalta ongelmallista. Pienten toimialojen toimialajärjestöjen on vaikea resurssoida lausuntotyötä lomakautena. Näin ollen on riski, että järjestökentän lausunnoissa korostuu suurten toimialojen lausunnot. Niiden merkittävyys ei kuitenkaan ole lain lopputuloksen kannalta vastaavassa määrin merkittävämpi, kuin niiden resurssit ovat. Esimerkiksi suunnittelualan merkitys rakentamisessa on paljon sen kokoa suurempi. Hyvän hallintotavan mukaisesti lausuntoaikaa tulisi olla riittävästi ja sen tulisi sijoittua ajankohtaan, jolloin lausunnonantajilla on aito mahdollisuus valmistella lausuntoa huolella.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annettava laki

Ovatko ehdotetun lain 5 §:ssä mainitut alueidenkäytöstä tallennettavat tiedot mielestänne kattavat?

Ei, lopullinen tarkkuus ei ole tämän esityksen pohjalta selvillä.

Huomionne ehdotetun lain 13 §:ssä mainituista julkisessa tietopalvelussa jaettavista tiedoista.

Järjestelmään vaadittavan tietomallin tarkkuus pitää määritellä huolella eikä sen tule olla liian yksityiskohtainen, jotta muutosten malliin saattamisesta ei tule liian suuri työ. Myös tietokannan turvallisuuden on oltava äärimmäisen vahvaa nykyisessä tietoverkkoympäristössä. Rakennettu infrastruktuuri ei saa tulla uhatuksi tietoverkkojen kautta.

Huomionne ehdotetun lain 14 §:n perusteella muulle kuin viranomaiselle teknisen rajapinnan avulla luovutettavista tiedoista (luonnos valtioneuvoston asetuksesta).

Järjestelmää luotaessa on tärkeää, että suunnittelun tekijänoikeuksia kunnioitetaan. Suunnittelun tekijänoikeudet säilyvät suunnittelijalla, vaikka tilaajalle luovutetaan toteuttamiseen soveltuvat mallit sopimuksella määriteltävään käyttöön. Kun luodaan uutta järjestelmää, johon suunnitelmat tallennetaan, on tästä pidettävä kiinni. On myös estettävä kopiointi ja kaupankäynti tekijänoikeudellisella materiaalille oikeuksien haltijoiden oh

Muut huomiot

Huomionne koko esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista.

Vaikuttavuusarviot ovat suppeat suhteessa muutoksen laaja-alaisuuteen ajan kuluessa.

Muut mahdolliset huomionne esitysluonnoksesta?

Esitykseen liittyviä riskejä ei ole analysoitu tai ainakaan niitä ei ole julkaistu riittävästi, mikä haittaa esityksen uskottavuutta.

Vilmi Heli
Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL ry

Euro Kalle
Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL ry